

Of nu ik bij deze tegenstrijdige uitspraak van den hoofdinspecteur, hoezeer ook al verzacht door den tijd van plaatselijk gebruik en ervaring, enerzijds en eenige andere anderzijds, het alleen ben, die behoefte heb aan nadere verklaring, laat ik aan den lezer ter beoordeeling over, eveneens of mijn vrees voor verwarring en conflict tusschen publiek, behandelenden arts en sociaal-geneeskundige onjuist is. Een richtsnoer zij volstrekt, spreke zich zelf nergens tegen en ga zoo weinig mogelijk tegen de meening van andere gezaghebbende leiddraadgevers in, tenzij deze blijkbaar onjuist zijn. Eenheid en vastheid van lijn is tegenover het publiek noodzakelijk.

En deze laatste wensch verklaart mijn bezwaar tegen het antwoord op de tweede vraag. Het luidt aldus in mijn woorden: „*Roodvonk verklare men geweken volgens plaatselijk gebruik of verkregen persoonlijke ervaring*” (bldz. 2272). Als dat zoo is, zou dan ook bij ons in Nederland niet spoedig een wettelijke minimumtijd moeten worden aangenomen?

Op de derde vraag is het antwoord onbepaald, het slaat niet geheel op de vraag evenmin als de opmerking aan mijn adres.

Van de beide door mij gemaakte opmerkingen is de eerste door TERBURGH eenvoudig niet begrepen; hij haalt er uit, dat ik het verschil tusschen kiemdragers en kiemhouders niet ken, en dwaalt dan af op een zijspoor. Ik beveel hem de opmerking nogmaals ter lezing aan.

De tweede, waarin ik aanspoor tot bescheidenheid in het bij het publiek aankondigen van toekomstige geneeskundige ontdekkingen op het gebied van serologische prophylaxe en therapie, wordt door hem beantwoord met de vraag, of ik op de hoogte ben van de roodvonkliteratuur van den laatsten tijd. Gelukkig kan ik hem op dit punt geruststellen, maar op mijn beurt vraag ik: zeggen u de teleurstellingen op het gebied der serologische en chemische tuberculosebestrijding dan niets? Zegt het u niets, dat meer dan eens de roodvonkverwekker „vermoedelijk” ontdekt is. Juist omdat ik de literatuur volg, sta ik voldoende met koel hoofd tegenover de publicaties om ze te lezen met belangstelling, maar om ze tevens nog niet voldoende rijp te verklaren, om, officieel de blijde boodschap aan den volke te verkondigen van de komst van *het* heilbrengende afweer- en geneesmiddel.

Ik eindig met de slotsommen, dat:

De wenken en maatregelen, zooals zij ten mijnen behoeve zijn toegelicht:

1°. op het punt van schoolbezoek van het vervellende kind afwijken van de meening van twee andere gezaghebbende raadgevingen van den laatsten tijd en in het bijzonder in strijd zijn met het rapport der sociaalhygiënische commissie en daardoor verwarring en conflicten kunnen geven;

2°. de duur van de besmetting wegens roodvonk dreigen te verminderen door het einde der klinische verschijnselen als einde der besmettelijkheid te beschouwen met inachtneming van een termijn, afhankelijk van plaatselijk gebruik en persoonlijke ervaring en met algeheele verwaarloozing der vervelling als indicator;

3°. in verband hiermede de genezen patiënten vroeger in scholen en bedrijven kunnen terugbrengen dan tot nu toe.

Amersfoort, 16 Mei 1925.

M. VAN DER HOEVE.

MEDEZEGGENSCHAP IN THEORIE EN IN PRACTIJK.

Met belangstelling las ik in het vorig nummer van dit *Tijdschrift* in het manifest van den Nieuwen Haagschen Bestuurdersbond de verklaring:

„Wij leven in een tijd van medezeggenschap. „De Volharding” wil aan de „doktoren die medezeggenschap geven, maar wij willen ook onze eigen medezeggenschap behouden”.

Het eerste is volkomen juist. Elke arbeider, en vooral „de bewuste arbeider”, streeft naar medezeggenschap. Of hem steeds duidelijk is, wat daarmede bedoeld wordt, wil ik hier in het midden laten, maar men kan geen vakverenigingsorgaan inzien, of er staat wat over.

Ik had in den loop der jaren zooveel daarover te lezen gekregen, dat ik werkelijk van meening was, dat er iets voor medezeggenschap gevoeld werd in vakvereenigingskringen.

Nu zijn op ziekenfondsgebied de rollen omgekeerd. De artsen, hoewel behoorende tot wat men in vakvereenigingsjargon noemt „de bezittende klasse”, zijn er inderdaad werknemers en wat men noemt „de proletaren” zijn in de z.g.n. arbeiders-ziekenfondsen werkgevers. In dat vakvereenigingsjargon is „de bezittende klasse” synoniem met „uitzuigers” en werknemers, althans als het „proletaren” zijn, synoniem met „uitgezogenen, uitgebuiten”.

Het lag dus in de lijn, om eens met die vakvereenigingsbestuurders te gaan praten, omdat inderdaad voor het ideaal medezeggenschap veel te zeggen valt, en het op deze wijze mogelijk zal zijn te komen tot pacificatie op ziekenfondsgebied. Want, ook al omgekeerd van wat in den gewonen „klassenstrijd” het geval is, hier zijn de werknemers (artsen) de deskundigen en de werkgevers (arbeiders) de ter zake onkundigen.

Zoo zijn collega WEFERS BETTINK en ik met allerlei vakvereenigingsmensen gaan praten over onze pacificatie-idealen, en toen men in die kringen oog en oor bleek te hebben voor „fatsoenlijke, met de werkelijkheid-rekeninghoudende eischen” — volgens het manifest van den Nieuwen Haagschen Bestuurdersbond de voorwaarde voor elke fatsoenlijke vakvereeniging —, hebben wij die pacificatie-idealen verdedigd in de vergadering van het hoofdbestuur en later uitgebreid besproken met C.O. en H.O., aan welke autoriteiten wij de verdere uitwerking der door ons aangegeven lijnen hebben overgelaten. Het z.g. n. Unificatie-rapport is de verwerkelijking van wat wij in 1921 en 1922 hebben voorbereid.

Dit Unificatie-rapport is in de afgelopen maanden besproken door onze afdelingen en ook in de jaarvergadering van de Landelijke Federatie, dd. 12 Mei.

Zooals te verwachten was, is in de afdelingen het ontwerp-Unificatie-rapport niet overal even gunstig ontvangen. Onze artsen zijn te weinig thuis in de „vakbeweging”, om uit dit ontwerp de grondgedachte van pacificatie-door-medezeggenschap te doorzien en te waardeeren.

Maar de menschen van de vakvereenigingspraktijk, de vertrouwensmannen, de vrijgestelden, de gesalarieerde bestuurders, de menschen kortom van de Landelijke Federatie, vol van deze leuze, zou het van die niet te verwachten zijn, dat zij het wèl doorzien en waardeeren? Doorzien hebben zij het blijkbaar al te goed.

„Let wel op mijn woorden, maar niet op mijn daden!” is ook hier maar al te waar.

Nu hier een mooie gelegenheid zich bood, om daadwerkelijk tot medezeggenschap te geraken, blijkt..... „dat de vergadering *niet bereid is, doktoren, apothekers, tandartsen en vakvereenigingsbestuurders in de besturen der ziekenfondsen op te nemen*, evenmin dat zij bereid is, afstand te doen, van het recht van eigen apotheken op te richten en te exploiteeren. *Eigen apotheken en aangestelde artsen, zooals bij de Volharding*, acht de vergadering het juiste middel om tot een goede zieken-, verzorging te komen”.

Het manifest van den Nieuwen Haagschen Bestuurdersbond is dus wel de belangstelling waard, al staan er verschillende zaken in, waarover nog wel het een en ander te zeggen zou zijn. Maar met één zin ben ik het volkomen eens: „Haagsche arbeiders! De strijd, die straks zal ontbranden, is geen strijd voor den Haag alleen. Het wordt

„een principieele strijd voor het gansche fondswezen in Nederland”.

Het is te betreuren, dat ook dit beter is ingezien en gewaardeerd door onze werkgevers dan door onze collegae, waarvan teveel nog zich hebben laten verleiden, bij zulke werkgevers zich als werknemer te verhuren.

Elinkwijk (Utrecht), 24 Mei 1925.

L. A. WESLY,